

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Projectplan

Subjectgerichte aanpak

Versie [1.0]

Datum	19-01-2013
Status	concept

Colofon

Afzendgegevens

Naam
Telefoonnummer
Email-adres

Projectnaam

[projectnaam]

Bijlage(n)

[na(a)m(en) bijlage(n)]

Auteurs

[na(a)m(en) auteur(s)]

Inhoud

Colofon 3

1 Projectdefinitie 7

- 1.1 Aanleiding 7
- 1.2 Probleemstelling 7
- 1.3 Doelstelling 8
- 1.4 Resultaten en tussenresultaten 8
- 1.5 Afbakening 9
- 1.6 Effecten van het project 9
- 1.7 Gebruikers 9
- 1.8 Randvoorwaarden 9
- 1.9 Relatie met andere projecten 10

2 Projectaanpak 11

- 2.1 Fasering 11
- 2.2 Interne en externe afhankelijkheden 11
- 2.3 Mijlpalen 12
- 2.4 Projectorganisatie 12
 - 2.4.1 Rollen en verantwoordelijkheden 13
 - 2.4.2 Overlegvormen en frequentie 13

3 Planning 14

4 Communicatie 15

5 Risicoanalyse 15

1 Projectdefinitie

1.1 Aanleiding

Dit project vindt plaats binnen het programma 'rijksbrede aanpak fraude'. Binnen dit programma wordt onder meer gestreefd naar een meer afgestemde en integrale handhaving van financieel-economische criminaliteit. Een effectieve en gerichte aanpak van fraudeurs vraagt immers om een verbinding tussen het strafrecht, bestuurlijke handhaving en toezicht en private partijen. Maatregelen moeten worden afgestemd met de acties van partners in de handavingsketen. Het project subjectgerichte aanpak is één van de maatregelen die in dit kader zal worden uitgevoerd.

Om daders van fraude, de subjecten, effectief aan te kunnen pakken, is inzicht in criminele fenomenen noodzakelijk: wat is de omvang van de problematiek, welke gelegenheidsstructuren worden misbruikt, wat zijn de modi operandi? Daarom is het analyseren van fenomenen zeer waardevol. Tegelijkertijd is het aanpakken van subjecten een middel, soms het enige middel, om fenomeenkennis te vergaren. Een subjectgerichte aanpak levert immers waardevolle informatie op over hoe criminelen te werk gaan. Naast de bestrijding van specifieke fraudefenomenen, kan ook in de fraudebestrijding een subjectgerichte benadering van grote waarde zijn.

Daarnaast levert het aanpakken van de 'beroepsfraudeurs' direct voordeel op in het voorkomen van verder misbruik. Als beroepsfraudeurs worden gemarkeerd, en bij binnenkomst bij een instantie direct kunnen worden herkend, kan hun het werken onmogelijk worden gemaakt. Hierbij komt dat er een sterk maatschappelijk signaal uitgaat als de overheid laat zien dat zij die structureel misbruik maken van overheidsvoorzieningen geen kans krijgen.

Oprachtgever van dit project is de ministeriële commissie fraude, onder voorzitterschap van de minister-president. De minister van Veiligheid en Justitie is coördinerend minister van de ministeriële commissie fraude. Het Openbaar Ministerie is voor dit project eerste opdrachtnemer.

Opmerking []: Er is geen definitie, die is wel nodig om af te bakenen.

Opmerking []: Afgeleid doel en daar zijn al diverse instanties in verschillende samenwerkingsverbanden mee bezig.

Opmerking []: Niet zozeer sprake van opdrachtgeverschap.

1.2 Probleemstelling

Fraudeurs ontwikkelen zich meer en meer tot beroepscriminelen die in staat zijn zowel de fraudes zelf als het versluieren daarvan professioneel aan te pakken. Beroepsfraudeurs zetten structuren op met als doel frauduleuze voornemens ten uitvoer te brengen en de ware aard daarvan te verhullen. Deze subjecten vergen een specifieke dadergerichte aanpak, en krijgen prioriteit in de handhaving.

Recente incidenten leren ons dat voor de aanpak van beroepsfraudeurs een andere strategie gewenst is. Deze groep maakt zich schuldig aan verschillende vormen van fraude, beschikt over de vaardigheden en posities om fraude te plegen en is actief op zoek naar nieuwe mogelijkheden. -Zowel overheid, burgers als het bedrijfsleven worden hierdoor benadeeld.

Meer dan voorheen is het belangrijk om verschillende gegevensbronnen te combineren en de data te analyseren om te kunnen blootleggen dat een bepaalde frauduleuze handeling onderdeel is van een breder handelingspatroon, en om zicht te krijgen op de groep personen die met verschillende regelingen fraude pleegt.

Aan de hand hiervan kan gericht worden opgetreden, zowel in toezicht als op het terrein van opsporing en vervolging.

Met opmaak: Markeren

Opmerking []: Analyse primair, aanpakken nodig voor testen innovatief. Bijkomend doel, resultaat daadwerkelijke actie.

1.3 Doelstelling

A. Operationele aanpak: Beroepsfraudeurs in beeld brengen en effectieve methoden ontwikkelen effectieve methoden om deze groep integraal en innovatief aan te pakken.

B. Analyse: Opstellen van (risico)profielen van beroepsfraudeurs. Hiermee wordt beoogd mogelijke (beroeps)fraudeurs te identificeren, alsmede hun relaties en gedrag. Dit kan tevens informatie opleveren met betrekking tot nieuwe fenomenen. Beoogd wordt de beroepsfraudeur al in een vroeg stadium te signaleren, waardoor fraude kan worden voorkomen.

Opmerking []: Wat is de beoogde doelstelling van het plan? Hoe willen jullie beroepsfraudeurs aanpakken? Door ze op te sporen en te straffen of door ze vroegtijdig te signaleren (preventief)? Of beide?

Opmerking []: Ik zou analyse en operationele aanpak wisselen. Term operationele aanpak niet goed. Gaat om ontwikkelen innovatieve aanpak. Weg waarlangs is deels operationeel.

Daarbij kan het bij elkaar brengen van best practices al een eerste stap zijn.

Opmerking []: Wat is innovatief aan de aanpak? Is het doel om innovatief te zijn?

1.4 Resultaten en tussenresultaten

Er zullen twee deelprojecten worden uitgevoerd:

A. Operationele aanpak

1. Samenbrengen van diverse Top X lijsten van beroepsfraudeurs van diverse ketenpartners.
2. Ontwikkelen 'casusoverleg', waarbinnen casussen worden bepaald en keuzes worden gemaakt voor aanpak.
3. Op basis van keuzes uit casusoverleg wordt een innovatieve, integrale aanpak ontwikkeld. Per partner zal worden bekeken wat de mogelijke interventies zijn en worden op basis daarvan de meeste effectieve interventies gekozen.
4. In samenhang en samenspraak tussen diensten worden vervolgens de interventies daadwerkelijk een uitgevoerd.
5. Evaluatie en borging.

Opmerking []: Hier raken we het aspect van gegevensverwerking. Advies voor een PIA?

Opmerking []: Waar worden de casussen c.q. het casusoverleg bij project A voor gebruikt?

Opmerking []: F9 neem contact op met CAF van de BD. Zij proberen facilitators primair te stoppen

Opmerking []: F2 Contact leggen met FEC ivm PPS project subject gerichte samenwerking.

Opmerking []: Met als doel deze te testen en valideren.

B. Analyse

1. Inventariseren reeds beschikbare informatie, onderzoeken, tools, profielen en instrumenten
2. Op basis van gegevens diverse top x lijsten en de inventarisatie onder B1 zal een analyse worden uitgevoerd wat zal moeten leiden tot een beeld van de beroepsfraudeur; wie zijn het, waar komen ze vandaan, hoe werken ze, in welke sectoren zijn ze werkzaam etc.
3. Op basis van het beeld dat uit de analyse is ontstaan van de beroepsfraudeur en mogelijk reeds bestaande profielen zal een nieuw profiel van de beroepsfraudeur worden opgesteld. Dit profiel zal moeten worden gevalideerd om te bezien of ze voorspellende waarde heeft.
4. Evaluatie en borging.

Opmerking []: F1 Inventariseer ervaringen en knelpunten lopende projecten Wetenschappelijke onderzoeken enz.

Opmerking []: F3 Denk aan CBA's, project Quo Vadis, project FIOD

Opmerking []: Ik zou hier nog een stap verder willen gaan. Niet alleen profiel ontwikkelen maar hoe ontsluit je dat voor de overheid. Hoe kunnen we deze dan.

1.5 Afbakening

Algemeen

- In de uitvoering van dit project zal worden aangesloten bij bestaande, duurzame **samenwerkingsverbanden** (LIEC/RIEC, FEC, LSI)
- Project heeft een looptijd van een jaar, tot en met 1 januari 2015.
- Vastleggen en monitoren van de beroepsfraudeurs en in aanvulling hierop de mogelijkheid te verkennen om in bepaalde gevallen fraudeurs of recidivisten voor een bepaalde periode uit te sluiten van **subsidies** vormt in eerste aanleg geen onderdeel van dit project. Wel zullen vanuit het project aanbevelingen worden gedaan hoe dit verder kan worden uitgewerkt.
- Het project levert naar verwachting ook een aantal knelpunten op, bijvoorbeeld als het gaat om uitwisseling van informatie en privacyregimes, bestaande blokkades in wet en regelgeving etc. Deze zullen worden geadresseerd aan het project gegevensuitwisseling en betrokken organisaties.
- De producten uit de analyse moeten worden benut en toegepast door de deelnemende organisaties. Dit valt evenwel buiten de scope van dit project.

Opmerking []: F6 Project moet meer opleveren dan bestaande structuren

Opmerking []: Is het project al gestart per 1/1/2014??

Opmerking []: F7 Goed idee

Projectonderdeel A)

- Beoogt wordt om 10 (PM, ter bespreking) geïntegreerde aanpakken te initiëren in 2014 om notoire beroepsfraudeurs aan te pakken.
- PM

Opmerking []: F4 PIA

Opmerking []: •Wat willen jullie met de 10 innovatieve aanpakken (beoogd doel A), de interventies en de risicoprofielen beroepsfraudeurs (beoogd doel B) bereiken? Wat zijn de beoogde resultaten (preventie/repressie) van beide doelen? Hoe veel interventies willen jullie doen? En wat houden de interventies precies in?

Projectonderdeel B)

- De analyse wordt gestart op de top 100
- Geen datamining
- PM

1.6 Effecten van het project

Het project beoogt **verdere** fraude te voorkomen door beroepsfraudeurs vroegtijdig te detecteren. Daarnaast zullen bekende fraudeurs gecoördineerd worden **aangepakt**.

Opmerking []: •Wie zijn de beoogde gebruikers van de 10 innovatieve aanpakken, de interventies en de risicoprofielen beroepsfraudeurs?

1.7 Gebruikers

De resultaten van het project kunnen worden gebruikt door alle departementen en uitvoeringsorganisaties die zich bezighouden met het voorkomen, opsporen en sanctioneren van fraude.

Opmerking []: Wat doen we als er geen lijst is. Meenemen van ervaringen uit andere onderzoeken. Zie FIOD.

Opmerking []: Hoe bepaal je een top honderd zonder definitie van het begrip.

1.8 Randvoorwaarden

- Beschikbaarheid en delen van informatie en gegevens.
- Commitment leiding aangesloten organisaties.
- Capaciteit voor de twee werkgroepen (projectleiders, analisten, adviseurs)
- Borging en afstemming van de uitkomsten van het project in de lijn van de betrokken organisaties.
- Technische ondersteuning, bijvoorbeeld software voor analyse etc.

Opmerking []: Wat verstaan we onder aanpakken. Strafrechtelijk of gaat het om stoppen of tegenhouden. Stoppen en tegenhouden uitwerken komt later...

1.9 Relatie met andere projecten

- Het project subjectgerichte aanpak heeft een directe relatie met het project gegevensuitwisseling. Knelpunten, belemmeringen en vraagstukken op het terrein van gegevensuitwisseling worden voorgelegd aan het project gegevensuitwisseling. Dit project is dus ondersteunend aan het project subjectgerichte aanpak.
- Het project subjectgerichte aanpak heeft een directie relatie met het project fraudebestendige regelgeving en misbruiksignalering. Informatie uit het project subjectgerichte aanpak kan worden gebruikt om (nieuwe) fenomenen bloot te leggen. Dit kan worden gebruikt door bestuurlijke partners om preventieve maatregelen te treffen.
- Naast de deelnemende organisaties in het project subjectgerichte aanpak zal periodiek worden afgestemd met de overige deelnemende organisaties aan de MC-fraude, zoals bijvoorbeeld [E, L & IEZ](#), OCW, VWS.

2 Projectaanpak

2.1 Fasering

Fase 1: opstelling projectplan met daarin o.a. focus, afbakening en planning van het project (afgerond januari 2014);

Fase 2: Opstellen deelprojectplannen werkgroepen A) en B) (afgerond februari 2014)

Fase ~~drie~~3: uitvoeren deelprojecten (afgerond november 2014)

A. Operationele aanpak

1. Product: Top 100 lijst vanuit het samenbrengen van diverse Top X lijsten van beroepsfraudeurs van diverse ketenpartners (afgerond april 2014)
2. Product: 'casusoverleg', waarbinnen casussen worden bepaald en keuzes worden gemaakt voor aanpak (afgerond april 2014)
3. Product: 10 innovatieve aanpakken op beroepsfraudeurs. Op basis van keuzes uit casusoverleg wordt beoogd tien innovatieve, integrale aanpak te ontwikkelen, die als blauwdruk kunnen fungeren voor duurzame operationele samenwerking (afgerond september)
4. In samenhang en samenspraak tussen diensten worden vervolgens de interventies daadwerkelijk ~~een~~ uitgevoerd (afgerond november 2014)

B. Analyse

1. Product: Inventarisatie reeds beschikbare informatie, onderzoeken, tools, profielen en instrumenten (afgerond april 2014)
2. Product: Analyse van beschikbare informatie. Dit levert een beeld van de beroepsfraudeur (afgerond september 2014)
3. Product: risicoprofielen beroepsfraudeurs (afgerond november 2014)

Fase 4: Evaluatie en Borging (afgerond 1 januari 2015)

2.2 Interne en externe afhankelijkheden

- Succes en voortgang is afhankelijk van tijdigheid en kwaliteit van geleverde analyses en oplossingsrichtingen.
- Het project moet voldoende prioriteit krijgen en benodigde capaciteit is beschikbaar.
- Knelpunten met betrekking tot de gegevensuitwisseling die voortkomen uit de inventarisatie moeten tijdig worden opgepakt. Maatregelen om deze knelpunten op te lossen zullen nog dit jaar, mede vanuit het project gegevensuitwisseling, geëffectueerd worden (inventarisatie is bijgevoegd en vormt onderdeel projectplan).

Opmerking []: Tijdlijn kan ik niet goed inschatten. RIEC zit ook gemeente in. Zijn die aangehaakt.

Opmerking []: Dat lijkt mij erg ambitieus. Strafrecht red je niet in paar maanden.. Boekenonderzoek bij een dergelijke categorie wordt ook lastig.

Opmerking []: Wat is het doel? Alleen beroepsfraudeurs inventariseren of ook daadwerkelijk aanpakken?

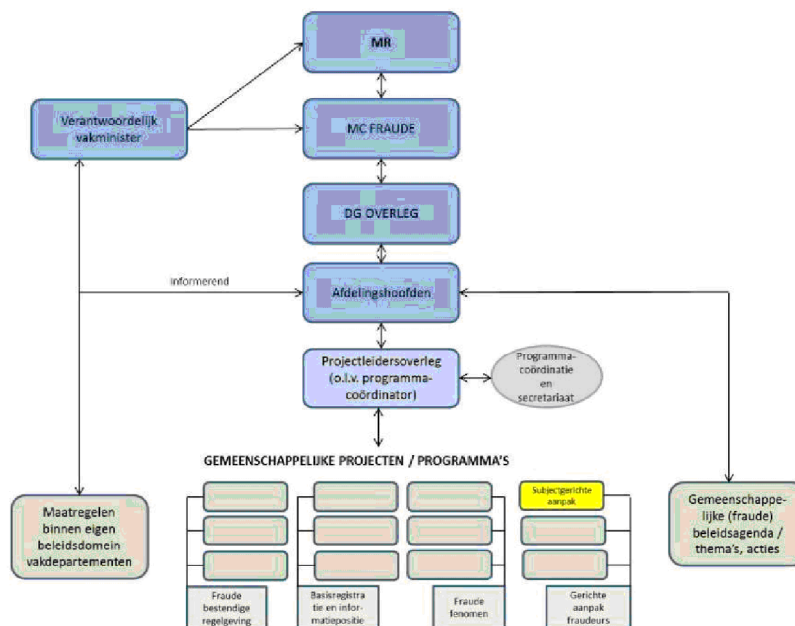
Opmerking []: Hoe ziet de planning van dit project eruit? Wordt dat tijdig opgestart zodat gegevens hieruit ook gebruikt kunnen worden?

2.3 Mijlpalen

Bepalend voor de mijlpalen zijn de data van het DGO en de ministeriële commissie fraude. In de planning voor beide werkgroepen zal hier rekening mee worden gehouden om in deze gremia de voortgang te kunnen melden.

2.4 Projectorganisatie

De positie van dit project binnen het traject van de Ministeriële Commissie Aanpak Fraude is in onderstaand schema opgenomen (geel gemarkeerd).

Werkgroepen

Er zullen binnen het project subjectgerichte aanpak 2 werkgroepen worden gestart: Een werkgroep (A) gericht op het operationele doel van dit project en een werkgroep (B) gerichte op het analyse doel van dit project. In de werkgroep zullen verschillende experts uit de deelnemende organisaties betrokken worden. Voor deze werkgroepen zal een projectleider worden aangesteld die verantwoordelijk wordt voor de uitwerking.

In de projectgroep zullen de voortgang en de resultaten van de twee werkgroepen worden besproken.

2.4.1 Rollen en verantwoordelijkheden

De werkgroep fraudebestendigere regelgeving levert de projectresultaten aan bij het Hoofdenoverleg. Vervolgens worden de resultaten doorgeleid naar het DG-overleg en vastgesteld in de Ministeriële Commissie Aanpak Fraude.

De leden van de werkgroep zijn verantwoordelijk voor de afstemming van de inbreng in de werkgroep binnen de eigen organisatie.

Opdrachtnemer (FP)

- Zorgt ervoor dat project subjectgerichte aanpak wordt uitgevoerd.
- coördinatie, monitoring en planning
- Resultaatsverantwoordelijk voor project
- Stelt een projectplan op, waarin doelen zijn geformuleerd, een planning is vastgelegd en activiteiten/middelen zijn beschreven

Projectgroep-deelnemers:

- Treden op vanuit de aangesloten onderdelen. (Overzicht welke deelnemers)
- Leveren een inhoudelijke bijdrage aan de twee werkgroepen.
- Zorgt voor draagvlak met betrokken partners
- Stimuleren een constructieve samenwerking en informatie uitwisseling met relevante betrokkenen
- Vervullen een actieve rol in de communicatie naar de organisatie, dat wil zeggen naar personen waarvoor de uitkomst van het project direct of indirect van belang is. Dit ten behoeve van het commitment van het project en de gedragenheid van het gehele programma.

Opmerking []: F8 Praktijk erbij betrekken

Deelnemers projectgroep subjectgerichte aanpak:

	(Functioneel Parket)
	(Functioneel Parket)
	(Functioneel Parket)
	(Functioneel Parket)
	(SZW)
	(SZW)
	(MinFin)
	(Belastingdienst)
	(LIEC)
	(iCOV)
	(MinVenJ)

Opmerking []: F10 Deelname FIOD afhankelijk van uiteindelijke inhoud projectplan en onderwerpen.

2.4.2 Overlegvormen en frequentie

- De projectgroep komt circa 1 x per maand bijeen.
- De werkgroepen A en B zullen een eigen planning maken voor de uitvoering van de twee trajecten
- Er zal een begeleidingsgroep worden ingesteld met deelnemers vanuit onder meer de wetenschap en deelnemende organisaties. Deze zal eens per half jaar bijeen komen.

3 Planning

PM; Door de twee werkgroepen zal een specifieke planning worden opgesteld.

Opmerking []: •Wat zijn de beoogde kosten van dit projectplan? (Bijvoorbeeld voor technische ondersteuning, interventies, inzet personeel)?

Opmerking []: •Wat zijn de beoogde opbrengsten en voor wie zijn deze besparingen/opbrengsten (bijvoorbeeld een x aantal afname van beroepsfraudeurs, hoeveel bespaart dit)?

4

Communicatie

Het project subjectgerichte aanpak vormt onderdeel van de rijksbrede aanpak van fraude, onder aansturing van de ministeriële commissie Fraude. Ook voor wat betreft de communicatie vormt dit project onderdeel van de overkoepelende communicatiestrategie van de ministeriële commissie.

Voor de communicatie over de aanpak en activiteiten van de ministeriële commissie Fraude wordt een landelijke kernboodschap geformuleerd.

Elementen van de (landelijke uniforme) communicatiestrategie:

- De communicatie van de afzonderlijke projecten wordt versterkt met een landelijke communicatieboodschap.
- Informatie uit de verschillende projecten vormen het fundament voor de landelijke communicatie.
- In de communicatie wordt het succes van de samenwerkende ketenpartners benadrukt in tegenstelling tot eenzijdige verspreiding van informatie.
- Het is belangrijk dat ketenpartners dezelfde boodschap uitdragen en hetzelfde verhaal vertellen over de rijksbrede aanpak in het algemeen en het project subjectgerichte aanpak in het bijzonder.
- Communicatie kan ook onderdeel zijn van een interventiestrategie binnen het project subjectgerichte aanpak en ingezet worden om meer betrokkenheid en gedragsveranderingen te creëren (handhavingscommunicatie, preventieve werking strafrecht). Dit ziet dus meer op het belang van communicatie voor de regelnaleving en als onderdeel van interventie strategieën.
- Het communiceren van de resultaten en successen van het project zorgt voor inbedding van het project binnen de rijksbrede aanpak van fraude en draagt naar buiten toe bij aan het vertrouwen in aanpak van fraude en in de samenwerkende overheidsorganisaties.

Opmerking []: Onvoldoende duidelijk is nog hoe de communicatie verloopt als een project binnen een bestaande structuur verloopt. RIEC of toch VenJ omdat project onderdeel is van MC traject.

5

Risicoanalyse

- Het project krijgt structureel onvoldoende prioriteit. Benodigde capaciteitsbronnen worden onvoldoende vrijgemaakt.
- Samenhang en afstemming tussen projectorganisatie en lijnorganisatie is onvoldoende. Projectresultaten en veranderingen worden niet door de lijnorganisatie opgepakt.
- De MC-structuur heeft onvoldoende bevoegdheden om binnen de kaders van het projectplan zelfstandig besluiten te nemen.
- Risico's mbt opdrachtgeverschap: onduidelijke doelstellingen, onrealistische deadlines, omvang project.
- Risico's mbt projectmanagement: gebrekkige planning, ondercapaciteit beschikbare middelen, ontbreken van adequate controles, ontbreken van zichtbare vooruitgang, gebrekkige monitoring, geografische verspreiding teamleden.
- Risico's mbt projectomgeving: commitment, ontbreken commitment deelnemende organisaties, lage prioriteit bij organisaties.

